

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

O. vár. Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Jegyelet: e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.

A évnyegyedrre 3 ft o. 6. Hirdetési ár: négyhasábos sorért először 7 kr, másodszor 6 kr, harmadszor 5 kr. 6. s minden hirdetés után 30 kr helyegdíj. Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

(H) **Az unió kérdése.** I. Midőn politikai életünknek egy egész keserves évtizeden át sötétbe borult horizonján az oct. 20-ki diploma, mint valami váratlan és ismeretlen bolygó, megjelent, s annak magyarázata és illetőleg meghatározása végett mind a bel-, mind a külföldi lapokban annyi fontos és érdekes vélemény merült fel, semmit se tartánk szököbbnek, mint e lapok tisztelt olvasóköreinek tájékozásául, lehető gyorsan lapszemlék útján ismertetni a különféle nézeteket „a földiekkel játszó égi tüntemény” felől. A „magyar emigratio magatartása” című cikkünkben közöltük Hornnak a „Courr. du Dimanche” szerkesztője, Ganesco G. urhoz intézett cikkéből mind az öt pontot; közöltük aztán a Szemere, Klapka, Teleki L. nyilatkozatait részint egész terjedelmükben, részint kivonatlag; továbbá a bécsi, magyarországi és erdélyi lapok véleményét; sőt — a gyöngébbek kedviért — a császári királyi hivatalos lapok, a már csak néhai „Budapesti Hírlap”, a már kétféjtásas nélkül megjelenő „Pest O. Ztg.” és a még mindig e jelvényt hordó „Sieb. B.” Auszserungjait is, a melyeknek habozó, alkudozó, bátoratlan hangja a közvéleményt kifejező, független nyilatkozatok chorusában in petto emelkedett, s némult el.

Az általános jogelvi kérdések érdekét azonban csakhamar a jogtér gyakorlati elfoglalásának ténye váltá fel. Pestmegye, mint Magyarország vezérmegeje, december 10-kén megtartá (12 évi fájdalmas hallgatás után első) közgyűlését s utána a többi megyék is túl a Királyhágón constituálni kezdék magukat. Igen természetesen ettől fogva az oct. 20-ki diploma irányában nem egyes nézetek, nem publicistai véleményezések, hanem alkotmányos hatóságok nagyobb súlyu, formális nyilatkozatairól levén szó, az alkotmányos téreni feltámadás quomodoja emelkedett a közkevéletesség egyéb kérdései felé és ezért bizonyosan mindenki helyeselni fogja, hogy e lapok érdemes szerkesztője a „megyei élet” című rovat megindításáról és folytatásáról gondoskodott.

De — mellőzve az esztergami és károlyfejvári értekezletek kérdését, — a mostani anomal viszonyok fejlődésének folyamában, mint harmadik phasist, kell tekintenünk azon minket közelebből érdeklő körülmények természetét, a melyeknek hatásából egész határozottan merül fel Erdély és Magyarország uniójának kérdése; oly kérdés, a melyet mi, mint a törvényesség hívei, a közjog szempontjából nemhogy „kérdés”-nek ismerhetnénk el, sőt törvényes formálítások közt „bevezetett”-nek hiszünk és valunk mindaddig, a mig be nem bizonyítják nekünk, hogy az 1848-iki pozsoni országgyűlés VII. és az ugyancsak 1848-ki erdélyi országgyűlés I-ső törvényezik nem királyilag szentesített törvény. S ki fogja ezt nekünk bebizonyítani?

Imé Nagy-Szebenben egy új lap indult meg német nyelven; címe: „Hermannstädter Zeitung”; szerkesztője Schmidt Henrik.

A lap szerkesztősége kötelességének ismervén közönsége előtt legelőször is politikai irányát és színezetét kimutatni, politikai hitvallást tesz le, s oly állást foglal el, a minőt meggyőződése legjobbnak, szász szempontból leghasznosabbnak sugall.

Tisztelet a meggyőződésnek! De oly emberek-nél, a kik akár hírlapi téren, akár az alkotmányos tanácskozás terén a nyilvánosság előtt meggyőződéseiket hirdetik, megköveteljük, hogy minden szónak súlyát megmérjék, mielőtt kibocsátánák, s ha valamely állítást a történelem adataira fektetnek, hiven idézzenek és ha valamely következtetést vonnak ki, „ergo”-juk ne legyen önkényű; különben historiájukat phantasiának és logikájukat az elfogultság bégna lábán sántikálóknak nevezzük.

Mi a „Herm. Ztg.” főnemlített programjából csupán egy pár tételt veszünk ki, s ez úgy hiszszük elég lesz arra, hogy megmutathassuk: mit kell várunk ez új laptól, mindaddig, mig a jelenlegi szerk. az első számunkban bemutatott irányban vezetendi. Mindjárt az első oldalon e bámulatraméltó passus öltik fel:

„Erdély uniója Magyarországgal tényleg jött létre, mert az illető törvény nem részesült

királyi szentesítésben; s épp oly tényleg (faktisch) bontatott fel. Ha tehát Erdélynek Magyarországgal való egyesítéséről akarunk beszélni; ezt Erdély s Magyarország országgyűlésein tárgyalni kell, ez iránt határozatot hozni kell, s az illető törvény-cikknek az ország fejedelme általi helybenhagyása és szentesítése szükséges.”

Különös! Az újonnan induló lap szerkesztősége nem tudja-e, vagy nem akarja-e tudni, hogy az 1848-diki erdélyi országgyűlési törvény-cikkek közül ép az I-ső, az uniót megállapító, törvény-nél van meg a szokott szentesítési formáság, az előzmény és a befejezés?

(„Mi Első Ferdinánd Istennek kedvező kegyelméből Ausztriai Császár, Magyar- és Csehország e néven ötödik királyi stb. Erdélynek Nagy Fejedelme stb. Emlékeztül adjuk stb. Törvényezik. Miután dicsőn országgló stb. I. törvényezik. Magyarország és Erdély egygyéalakulásáról. A magyarországi törvényhozásnak a hönegység tárgyában stb. 1., 2., 3., s 4. §-sok. Befejezés. Mi tehát kegyelmesen meghallgatván és kegyelmessen elfogadván stb. Kelt Innsbruckban szent Jakab hava tizenegyedik napján, az Urnak Ezernyolczszáznegyvennyolczadik, országglásunknak pedig tizenegyedik évében. Ferdinánd s. k.

P. H. Br. Apór Lázár s. k.
Czak Károly s. k.”

Nagy tévedésen — nem akarjuk egyébként nevezni — alapul tehát amaz egész állítás; mert Erdély uniója nemcsak „faktisch” jött létre, a mialatt a „H. Ztg.” szerkesztősége oly tényt látszik érteni, a mely az alkotmányos törvényesség szempontjából ignorálható lenne; hanem létre jött a legalitás minden kellékeivel felruházott törvény által, a melyet jogának rendes élvezetében az országgyűlés hozott és a törvényes Fejedeleme elfogadott, helybenhagyott, helyeselt és kegyelmesen megerősített, biztosítván az akkori Karokat és Rendekeket a felől, hogy ezen törvény-cikkeket mind maga megtartja, mind pedig más minden híveivel megtartatja, miről is a királyi levél tanusodik; törvény által, ismételjük, szentesített törvény által jött létre, a melynek érvényessége magában az oct. 20-diki diplomában is el van ismervé, miután abban az 1848-ki törvényeknek nem elvetéséről, hanem revisiojáról van szó.

Az egyesülési viszony igaz hogy tényleg felbontatott a múlt évtized alatt, de melyik országgyűlés és melyik király által semmisített meg a törvény? S ha erre igaz lélekkel nem találunk feleletet, az a törvény nem törvény-e, dacára azon patenszópornak, a mely azt 1849 óta eliszapolni akará, a mely oly áldástalanul zúgott el fejünk felett, a mely elmoshatá ugyan a köz- és magánélet boldog virányait, de nem a törvényeket és azok szellemét, a mik mint granzitirtek maradtak fenn. És ha már az okt. 20-ki diploma parancsai szerint, e törvények átvizsgálandók, meggyőződésünk az, hogy ez csupán a magyarországi (és nem egyszersmind a már csak néhai erdélyi) országgyűlés jogkörébe tartozó tiszt és feladat. Erdély követeli a törvényesség szoros és valódi értelmezése mellett csak a pesti országgyűlésen szavazhatnak, mert 1847 után 1848 következett, s nem megfordítva; mert ha országgyűlési határozat nélkül ignorálhatnók a legutolsó törvényt, s csak egyszerűen szabad lenne p. o. 1847-re visszahelyezkedni, akkor bizony visszaszállhatunk egész az arany bulláig, a mi körülbelül olyan szellemű, mint a Lord John Russel m. e. okt. 27-ki jegyzéke, s ki állana jót akkor a békés fejlődésről, a kiegyenlítésről, a magyar kérdés békés megoldásáról? Alig bihetjük, hogy egy n-szebeni ujság sok hajlandóságot érezne a népjogba a forradalom elméletét beoltni! — Egyébiránt, hogy ez említett lap mindjárt elején, mily hiven képviseli szász testvéreink közvéleményét, megítélheti akárki, a segesvári és besztercei unio mellett buzgó szász polgártársainak lapunkban már közölt nyilatkozataiból, ugyszintén a szász érdekeket bizonyára tüzetesebben képviselő „Kronst. Ztg.” jövő számunkban közreadandó vezércikkének szelleméből, s tán azon nemigen

parlamentaris modoru, de megtörtént tüntetésből, a melyben a szerk. (mint a lap 2-dik számában maga jelenti) unioellenes cikkre miatt részesült, ablakai béveretvén saját nemzetének fővárosában, N-Szebenben!

Hivatalos értesítés az erdélyi muzeum-egylet igazgató választmányától. Az erdélyi muzeum-egylet igazgató választmánya szerdán januárius 2-dikán 1861 tartott rendes ülésében hozott határozatok értelmében következő rendszabályok tétetnek ezennel közhírré: 1) A múlt év november 23-ki közgyűlés határozatánál fogva felszólítván a t. cz. aláírók ígéreteik beváltására, legfőkébb e folyó januárius hó végéig, figyelemzetnek a még hátralékban levők, hogy a határidő közelodik, a melynek elteltével a késedelmzők hírlap útján névszerint fognak felszólíttatni. 2) Minthogy ugyan a határideig az alapszabály értelmében az 1861 évre járó részvénydíjakat és kamatokat is be kell fizetni, sziveskedjenek a t. cz. vidéki megbízott gyűjtő urak, a hozzájuk utalt tagtársaktól ez illeketeket ideiglenes nyugta mellett felszedni és t. Bányai Vitális egyleti pénztárnok urnak beszállíttatni. 3) Megjelenvén az egyleti évkönyv első két füzeté, a mely két füzetnek bolti ára 70 ujkr, a tagok számára pedig az alapszabály értelmében csak 40 ujkr, a t. cz. vidéki meghatalmazott gyűjtő urak sziveskedjenek azon tagtársaktól, a kik az évkönyvet meg akarják szerezni, az árát felszedni és az egyleti titkárhoz beküldeni, a mire aztán rögtön posta útján venni fogják az illető példányokat. Megjegyzendő különösen, hogy ugyanez uton megkaphatják a t. tagtársak az egyleti alapszabályokat is, a mennyiben még meg nem kapták volna, ez utóbbiakért díj nem levén fizetendő; továbbá, hogy az évkönyv első füzeté (bolti ára 30 kr. a tagok számára 20 kr.) mint ez alapszabályokat kiegészítő utasítások szövegét magában foglaló emlékkönyve az alakító közgyűlésnek, külön is kapható. 4) Az igazgató választmány tudományos ülései ezentul mindig minden hónap második szerdáján fognak tartatni, az értekezni kívánókra nézve a bejelentés az alapszabály 46. §-ke értelmében kötelező maradván. Kelt Kolozsvárt, januárius 12-kén, 1860. Finály Henrik s. k. titkár.

(©) **Bécs**, december hava 30-kán, 1860. — Az erdélyi vasutru vonatkozó figyelmeztetés. A német lapok tudósítása folytán, különösen a „Presse” részletesebb közlése után, a magyar ujságok is majd sorban nem mulasztották el közhírt adni, hogy a brassai bányász- és hutatársaság nyerte volna az Erdélyben építendő vaspályára az engedélyt meg, jelesen Aradtól kezdve a Maros jobb partján K-Fehérváron által Brassóig.

E hír ugyan nem egészen alaptalan, de lényegében tájékozás okáért egy kis felvilágosításra van szükség, mint-hogy az említett társaságnak adott engedély alatt nem szükséges végleges engedély értendő a pálya-vonal építése megkezdéséhez, hanem egyedül előengedély az ezen arányban építhetendő pálya nyomozási előmunkálatok megtételére. E részben tehát a nevezett társulatnak nyújtott előengedély, csak a lehetőséget foglalja magában ezen vonalbeli nyomozásokra, mely bármely társulatnak kérelmére, okokkal tervelt arányban meg nem tagadtatik, s a mely előengedélyt a N. Várad-Brassai társaság már ötödfél évvel ezelőtt a szükséges előmunkálatok megtételével tulajdon érdekében foganatosított is, a nélkül azonban, hogy még mostanáig a létezett viszonyoknál fogja, dacára az elismert tényeknek, melyek az Erdélyben építendő tervelt vaspályák közül, egyedül a N-Várad-Kolozsvár-Brassai vonalnak észszerű létrejöttét feltételezik, a mindegyre várt építési engedély megnyertével, ezen vállalat munkába vételét tetlegesen kezdeményezte volna.

De miután jelenleg, mind Magyar mind Erdélyország a népek javára célzó alakulás következtében, tulajdon érdekeik felett több következetességgel s belátással intézkedhetik, valószínűtlen várhatni, hogy az érintett vállalat, mely az ország általánosan elismert javára tagadhatalanul legtöbb kiltással bir, talán egyesekre való félszeg tekintetnél fogva háttérbe nem szoruland, hanem a közérdek, haszon- s kívánság jogos követelése alapján okvetetlen elsősegé fog magának kivívni, valamint józan felfogás után indúlva egy mellékes arányban vezetendő pálya előmunkálataira adott engedély, egy másik az ország szíven keresztül viendő vasuti-vonal létrejöttére nézve, kétes aggodalmat támasztani képes nem lehet.

A gazdasági-egylet (Folytatása és vége). —

Ezzel kapcsolatban a szakosztály a gyümölcsfajok elnevezése körül uralkodó zavar kitisztására egy állandó gyümölcs-s ha lehet terménycsarnok felállítását bozza indítványba, s a felállítás terve elkészítésére egy bizottmány kinevezését kéri. A választmány egy állandó gyümölcs-vagy terménycsarnok hasznos voltát elismeri s a mennyiben az egylet korlátolt pénzereje engedi, felállítását is ohajtja és a program elkészítését a szakosztályra bizza.

2) A választmány egyik tagja indítványozta, hogy miután kecssegett a remény, hogy kibontakozva a gyámrend-szer nyomása alól, jogos ohajtásaink teljesültével oda jutunk, hogy saját ügyeink felett magunk rendelkezhetünk, a t. választmány gondoskodjék segédesszökökről, melyekné

Lapjainkból egyes számok is kaphatók hat új krajezarjával Stein J. könyvkereskedésében.

fogva a gazdaság minden ága újabb erőteljes lendületet nyerhessen, intézkedjék, hogy a gazdasági ipar-idevel elérje a tökély azon fokát, melynek elérésére törekedni saját érdekeinkben állsat. Közlebről ezen intézkedések kijelölésére és a szükséges terv elkészítésére a választmány egy bizottságot nevezend ki. Ezen indítványra azon észrevétel hozatott fel, hogy a kinevezendő bizottság sok nehézségekkel járó feladatát csak hosszas idő múlva oldhatja, mely alatt a tárgyra tartozó adatokat, könyveket előbb össze kell szereznie, azokat tanulmányoznia s az előhaladt külföldi haszonmü intézkedéseivel meg kell ismerkednie, a miért a bizottságnak könnyűszerzésre 40–60 főt egyesületünknek utalványoznia kell. Az indítvány elfogadtatván bizottság neveztetett ki, melynek elnöke Tisza László; tagjai h. Bánfi János, b. Bánfi Dániel, Berde Áron, Nagy Ferencz, Nagy János és Takács János. A szükséges pénzügyi intézkedés is annak idejében kiadatni határozottat.

3) Felolvastatván a háromszéki gazdasági kiállítás rendező bizottságának múlt év szept. 30-dikán K.-Vásárhelyen tartott kiállítás eredménye felől jelentése, a választmány az abban foglalt dicséret oklevelek elküldését meghagyja.

4) A borászati küldöttséget őzi körútjában Czelnán, Alvinczen, Szászvároson az ottani földbirtok érdekes és tanulmányos bor-, gyümölcs- és gazdasági kiállítások rendezésével feladatában hathatósan elősegítvén, a küldöttség a főbb kiállításokat érdemeiknek tartja arra, hogy a választmány szorgalmukért dicséret oklevéllel megistájtálja, a kik is id. gr. Teleki Domokos, ifj. gr. Teleki Domokos, gr. Teleki Sámuel, gr. Teleki Gyula, Pál Imre, Baresai János, dr. Simonis, dr. Lészai Dániel, Lőrinczi József, gr. Kun Gothárd, gr. Bethlen Olivér, Spech Adolf, tisz. Papp István, tisz. Slovácsk.

Továbbá Lorényi József hazánk egyik veterán pomológusa a gyümölcsészet körül annyi érdemet szerzett magának, hogy a küldöttség csak a valódi érdemnek rója le adóját, midőn a t. választmányt arra kéri, hogy egyetünk-nél a tiszteletbeli tagságot számára kieszközölni sziveskedjék. A választmány a javaslatot helyben hagyja.

5) A titoknok jelenti, hogy az id. gr. Teleki Domokos és Tisza László urak által 30 darab arannyal jutalmazandó pályakérdésre, két a szükséges kellekkel ellátott pályamű érkezett be. A pályakérdés kihirdetésében nem lévén kimondva, hogy a viszonyos jobb mű is nyerhet, a bíráló urak oda utasítottak, hogy a díjt valamelyik műnek csak egy ítelhetik oda, ha az a kívánt célra legalább használható leendő.

6) A Dietrich Sámuel ur által a gazdasági és kereskedelmi tekintetben ajánlatos gyümölcsfajok leírására tett pályakérdésre hasonlóképp két pályamű érkezett, egyik név rejtő levélkélvel, a másik a nélkül. Egy pályamű így magára nem versenyezhetvén, a díjazó akaratja szerint is a választmány a pályázási idő egy felével még megtoldja.

7) A választmány t. tagjai figyelemztetnek a felől, hogy a titoknok szállasson az egyet olvasó és értekező szobába illőleg felléven butorozva, több jeles bel- és külföldi gazdasági lapokkal ellátva, az alkalmat használják fel és minden vasárnap délután 4 órakor gazdasági ügyeink felétti eszmecserére és értekezés végett ide gyűljenek egybe, és ezt annival inkább, nehogy azon vád érje, hogy mihelyt firtunk nyílik politikai életre, más érdekektől megvonjuk figyelmünket. A választmány tagjai ezt készséggel megígérik és kijelentik, hogy oda mindenki megjelenhetik, kit a gazdasági ügy érdekel.

8) Az egyetnek 100 fős alapító tagjai lettek: Csulak Dániel és Lészai Lajos urak. Nagy János m. k. titoknok.

Aranyösszék, jan. 8-án, 1860. — Boldog újévet t. szerkesztő ur! Hát hogy állunk? Csak úgy mint eddig! Ezek az újévi rövid kérdések és feleletek. Azonban ezt csak mi a Királyhágón inneniek mondhatjuk, mert a mig tul a Királyhágón meglehető gyorsasággal folynak a restauratók, addig nálunk nagyon cunetatori lassúság mutatkozik a reorganizáció nézve. S pedig általánosan érezzük a helyzet gyorsabb fejlesztésének szükségességét, a mennyiben a nyomasztó abszolutisták rendszer, most enyészete felé közeledve, még terhesb kezd lenni azon pikáns eljárásaival, melyek a mellett, hogy nagyon bosszantók, még a heterogen nép közé egy kis anarchikus szellemet is engednek becsuszni. Erre tény is tudnánk felhozni, de megvalljuk még tartunk attól, hogy a köröm a mely között vagyunk, még tehet egye- egye mérges karczólást, pedig: igaz mondas nem emberszólás! Aztán a mig az 1848-diki koronás király által megerősített unio-törvény szent szálai a reactionarius párka olloja között állnak, addig a letelt 10 évi abszolut rendszer emberei (kivéve azokat a kik legalább látszólag megtértek) egész gaetái vérmes reményekkel néznek a bizonytalan jövő elibe, s polypkarokkal szitogatják a reactio alvóféltében levő tiszkeit a 48. ellenes érzelmek között. Ily tények állása közt aztán nem esoda, ha sem jelenünk sem jövőnk constatiozva nincsen. Azonban teljes reményünk néztünk a dec. 9-diki legmagasb kéziratnál fogva K.-Fehérvárra összehívandó conferentia eredménye elibe, ez tán mozgósíthatóvá teszi a jelen állapotot. De addig, a mig ez és ennek következtében az országgyűlés szeretett hazánkat és nemzetünket az alkotmány erős várai közé visszaállítaná, lesz időnk politizálni. r. l.

Gyergyó-Sztmiklós, decz. hó végén, 1860. — Vidékünkön elsőörre lakó protestáns hiveink vallásos érzelmeknek szép tanúságát adják évenként, midőn a vallás oktatása s a hit magasztos igéinek hirdetésein lelki vigasztalást keresni legalább egyszer nem mulasztják el. Ily nemes buzgalommal valánk tanui a közelebb mult karácsonni ünnepek alkalmával is akkor a midőn hiveink a rendesen ide eljőni szokott felső sófalvi ev. reform. lelkesz ur által a lelki vigasztalás ez évi adóját leróni erkölcsi kötelességüknek ismerték. A fiatal lelkesz ur előbb is a szép számmal összegyűjt hivatkozott meleg szavakkal üdvözölvén, buzgó imája s beszédének alapjéül vett „Dicsőesd a magasságban” sat. elszórt helyzetünket, vallási szempontból ügyesen felfogott s fejtegetett érteletű beszéde által a hit, szeretet és remény vigasztaló anyagával örvendeztet meg, melyet később az Urastalához tett járulásunk rekeszte be. Nem mulattatjuk el ez alkalommal egyik buzgó hitsorsosunk idevaló polgár Domokos István urak teljes elismerésünket ki ne fejezni azon általa mindenkor tanúsított nem keblől áldozatkészségért, melyszert saját lakánál egy a ezélnak megfelelő tágas szobáját vallásos elmélkedésünkre nemesek felajánlani, hanem az Urvasorájához megkívántó szükségességeket is kész szívvel kiállni szokta. Valamint fogadják köszönetünket azon nemes buzgalmu hitsorsosaink is, kik az Urastalához megkívántó számolyok és értékes edényekkel kisdied filiánkat megajándékozták szivesek valának. Mint hogy pedig vidékünkön a protestáns lelkek száma a 200-at meghaladja s még eddig anyagi erőnkön nem sikerült betölteni oly kapcsot összefűzhetni, mely az itt szélszörű protestáns hivatkozott állandóan egybetartatná; levelünket azon forró óhaj-tással zárjuk be: vajha anyagi erőnk s résztvevő hitroko-nainknak vallásos buzgalma s nagylelkűsége lehetségesse tennék egy ev. ref. egyház alakítását vidékünkre nézve városunkban! Demeter Domokos.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A mennyiben értesítve vagyunk, az igazságtígy már át van téve az udvari cancelláriához, s b. Kemény ő nmga látatja már el legfelsőbb felhívásban a pereket. A szebeni helytartóság, addig is mig a törvényes kormánysszék megalakul, már a korlátmokási elnökségtől veszi rendeleteit, s oda küldi fel relatioit. Ugy halljuk, hogy a Szebenben tartott román értekezlet az előtt lett volna egyik bécsi miniszter által megengedve, hogy hazánk alkotmányos főhivatalai létesültek volna; de ez értekezletről csak mint egészen magán jellemről volt ott szó, mely 20–30 egyén összegyűlésére szorított és semmi politikai színezetet magának nem igényelt; hogy a románok ez egészen magánsszintű engedélyt hogyan használták fel, tán megtudjuk majd. Annyi tény, hogyha értekezletök politikai vagy pártsszínezetet igényelt magának; ez esetben ők az alkotmányt sértő uton jártak el, mellőzve az ország alkotmányos főorgánját.

— Az erdélyi gubernium életben levő tagjai e hó 14-én tisztelegtek kormánysszéki elnök ő nmgnál, gr. Nemes János ő exclja vezérlete alatt; gr. Mikó ő exclja beszédében kegyeletes bensőséggel emlékezett azon elhunyt nagy állam férfit, ki mint kormányzó e testület élén állott. E beszéd újabban titkrözi ő nmga határozott irányát, mely az 1848-ki alkotmányra hivatkozik. Lesz szerencsénk jövő számunkban a beszédet közre adhatni.

— A „Hermannstädter Ztg.” 3-dik számában segsvári érdemes polgártársainknak Eötvöshöz intézett adressére következő gnyos megjegyzéseket tesz: „A jó emberek békében akarnak élni. Terroristák vannak. Ha az oroszok által fenyegetve hinnék magukat, az oroszokkal egyesülnének; ha a félboldnak ereje lenne, még egyszer fenyegetőleg fölmerülne, a törökökkel egyesülnének; az egész világgal egyesülnének, csak tán a galicziakkal nem, a kiket ethnographiai ismereteik hiányában az osztrákokkal azonosítanak.” — Már ha 48 érdemes egyént a szász értelmiségből egy n-szebeni lapnak szabad ível könnyedén a politikai jellemtelenség és tudatlanság bélyegével meggyalázni, akkor nem tudjuk, hogy még mi nem szabad?

— Van dolga az országházának. Egyfelől a Kreisgericht tettei ki a falakat s rabok átjárati folyosójává alakítja át nyakrafőre nemes Kolozsvármegye levéltárát, oly szorgalommal építkezvén, mintha még évszázadig itt akarnának maradni, másfelől a rabok ostromolják az erdélyi nemesség pénzéből épült falakat. E hó 14-dikén éjjel négy rab az első emeletből keresztültört az alattuk fekvő levéltár boltzatát, s alig 4 □ arasznyi résen aláereszkedett a 3 ölnyi magas szobán; ott az ajtót feltörte s kiment egy más terembe, innen megint másba, hol egy almarómot ajtónak véve feltörték, onnan több szobán át, több experimentatio és ajtó-s ablaktörés, végre egy ablakon át kijutottak az udvarra s úgy sikerült megszökésük. A mint halljuk a falrombolást egy vaskapocsos hajták végre, melyet az országházának falluggató építkezése körül működő mesterekből felelték ott.

— Baranyamegye hazánk több politikai s írói notabilitásait s közöttük b. Eötvöst, gróf Mikó Imrét, Jókait, Aranyt sat; bizottmányt tisz. tagjává választá.

— A tizenegy év előtt elviharzott szabadságharcz enyhe de magasztos viszfénnyé, hosszas lenyomatú után, a levégő tisztultával mindenütt lobbot kezd vetni. — Mőron a m. év utolsó napján requiemet tartottak az 1848-ban ott küzdött csatában elhunyt hősekért. A komárommegyei honvédek az ácsi csatában elesett bajtársaiknak emléket emelnek. (J. M. O.)

A RONGYOS ZÁSZLÓ*).

Elbeszélés. Írta: PAPP MIKLÓS.

A vén harezos midőn tekintélyt akar szerezni az újoncz előtt, élvezeti őt a csaták viharaitól megtépett zászlóhoz, s csak úgy félvállról azt kéri tőle: „Látod őcsém ezt a zászlót, ezt a vén rongyos zászlót?” Az újoncz félénken meghuzza magát s nem felel a kérdésre semmit, pedig hogyne látná, sokszor elbámult ő azon a zászlón, sokszor kérdégette ő magában, vajjon hogy rongyollódhattott az ugy el, hol lyuggatták meg olyan csúnyán, hát még a nyelén mennyi vágás van? csoda, hogy össze nem tört. A vén harezos nem várakozik a feleletre, hanem mintha kapott volna már, így folytatja tovább beszédét: „Azt mondd, hogy látod, nó ha igen, hát csak azt akarom mondani, az én két kezemmel tartottam azt, midőn fel is szentelték, egyenként ismertem a tisz. urakat is, a kik sorba verték a nyelébe azokat a szép arany szegeket.”

Többet aztán nem is beszél hozzá, mert azt hiszi, hogy annak a fiatal katonának kötelessége kiolvasni az arczán lévő sebhelyekből a mit azután kellett volna mondania, tudniillik, hogy ő is hordozta azt mindig a csatákban.

Ilyen büszke a katona, a ki elmondhatja azt, hogy ő megértte azt a napot is, midőn a zászlókat felszentelték.

Nagy ünnepe az a katonának. Elmondom én is e rongyos zászló történetét, azoknak a hagyományaik után, a kik látták felszentelni, a kik hosszú véres csatákban védelmeztek, azok után, kik ezerszeresen visszaadták az ellenségnek azokat a sebeket, a melyek látszanak rajta.

Régi történet biz ez a zászló története, *) Mutatványul írónak „Tarka Lapok” című sajtó alatt álló két kötet beszélgyműteményéből. Szerk.

mégis félek, hogy fájó sebet érintek ha elmondom... de hisz kik jegyzik fel a nagyapák hős tetteit, ha az unokák is elmulasztják...?

Azon időben a V-i főtérén egy kis tábor volt egybegyűltve, csupa 18–20 éves emberekből, a kik még ki sem nőttek a professzorok kezei alól, már is otthagyták a tanodák szűktermeit, hogy classicusokat Homér, Virgilt, Horatiust fölcséréljék fegyverrel, súlyos karddal, hogy a Tacitus kedves művei helyett az ágyuk dörreljét hallgassák, s a helyett, hogy ékes verseken megénekelnék a hősök tetteit, ők legyenek azokká...

Minő boldog ország lehet az, a hol ilyen fiak teremnek...

Egyszer midőn az egyik professor a legkomolyabban magyarázgatta a hős Zrínyi Miklós tetteit, megdördülnek a főtérén az ágyuk, annak jelétül, hogy nemsokára kezdődik a katonai ünnep, a zászlószentelés.

E pillanatban megnyílik az iskola ajtaja is, egy elkésett társ rohan be rajta e szavakkal:

„Barátim, a főtérén nemsokára egy új zászlót fognak felszentelni, siessünk alája mi is, a hazánknak szüksége van rákn, nem szabad késztünk tovább egy pillanatra sem...”

Ezzel rohant ismét vissza, hátra sem tekintve, ha vajjon követi-e valaki?

Hogyne követték volna, midőn egytől egyig hazánk gyermekei voltak.

Egy pillanat alatt tíres volt az iskola, rothantak le a lépcsőkön. A tanár az ajtó küszöbéről kiabált utánuk, hogy álljanak meg egy szóra, csak egy kurta szóra.

„Nem megyünk vissza... nem megyünk!” „Nem azt akarom mondani fiaim, hogy jöjtek vissza, hanem, hogy várjatok meg engemet is, mert én is elmegyek...”

A fiuk nagy öröm miatt felkapták a szegény professort a levegőbe s úgy éljenztek meg.

És elmentek mind felesküdni a zászló alá, a haza védelmére.

A főtérén tágas négysszöget formált a lelkes kis sereg. A tér közepén egy kis zöld asztal állott, körülötte a törzstisztek, valamennyinek örömkönyv ragyogott az arczán, látván, hogy mily fiak kezébe fog kerülni az új zászló.

Midőn a diszlövészek elhangzottak s a zene megszűnt, előhozták a zászló nyelét, megmagát a lobogót, kibontották a zöld asztalra, hogy láthassa meg mindenki azt a gyönyörű munkát, melyet egy derék honleány saját kezeivel himezett. Az egyik oldalán az ország címere volt, a másikon a magyarok véadászonnyá. A nyelén apró szegekkel ki volt verve e régi jelmondat: „Ne bántsd a magyart.”

Előhozták a szegeket is, melylyel felszegzik a lobogót a nyelére. A legidősebb törzstiszt kezébe vevé a kis ezüst kalapácsot, s e szavakkal fordult tisztársaihoz:

„Bajtársak! mint legidősb ember önök közt, rajtam lenne a sor, hogy az első szeget bétégyem e zászló nyelébe, én azonban lemondok az elsőségről, de csak azért, hogy átadhassam azt azon derék honleánynak, ki e zászlót önkezeivel készíté.”

Ezzel az öreg tábornok odament egy kedves gyermeteg árva leányhoz, a ki a négysszögen kívül állott az első sorban a tömeg közt atyja mellett. Kézen fogta s bévezette a zöld asztalhoz.

Egy eget rázó „éljen” kiáltással fogadták a kedves leányt. Ugy reszkedtek a kezei a mély megilletődés miatt, alig tudta béverni az első szeget. Az öreg tábornok visszavezette az apja karjai közé, azután béverte a második szeget is.

Utána következtek sorban a többiek.

Midőn már a tisztikarból nem maradt senki, előszóltottak az altisztek közül néhányat s két közembert. Ezek verték be az utolsó szegeket. Bevitték a zászlót a templomba,

megszentelték s újból a tér közepére vitték zene- és ágyuszó kíséretében.

Ezután az öreg tábornok egy rövid alkalmi beszédet tartott, melyben elmondta, hogy e zászlónak előttök szentebbnek kell lenni mindennél a világon, hogy azt életükön jobban kell hogy szeressék, mert a mig azt meg tudják őrizni, addig lesz megőrizve a katonai becsület is.

A kis sereg elmondta az eskü kemény szavait, hogy e zászlót megfogják védeni életükkel, vérükkel, s el nem hagyják azt semmiféle körülmény közt soha, soha...

A komoly idők ugy hozták magokkal, hogy harmadnap mulva már indulni kellett az új zászlóaljnak, hogy elég korán csatlakozhassék **nél a főtáborral.

Bücsuzni kellett a fiuknak.

Fájni fog bizonyára mindenkinek ez a válasz, de azért egyiket sem fogja visszatarítani.

Az a csöndes ház is, a hol az a szép leány lakik, a ki a zászlót varrta, nem az öröm tanyája többé, ott is búcsuznak, onnét is el fog menni valaki.

Az apa ott il egy öreg bőrs karszéknél, s ugy gondolkozik. Egyszer-egyszer megszólítja leányát, hogy miért sir? mintha nem tudná, pedig nagyon is jól tudja, hisz az egyik a kit sirat éppen az ő fia, a ki a zászló alá hívta társait, a ki legelőször esküdt fel. A másik, kiért a szép kis Emmának könnyei hullanak, testvérenek egyik társa, a ki Emmát kora gyermekéveitől fogva ismeri, kihez már több mint gyermekies rokonszenz köti...

Ha elmennek, ki tudja visszatérnek-e valaha, az apa megüleheti-e fiát, a testvér testvérét, a forrón szerető szívek találkoznak-e még?

Csak egy rövid óra van még hátra. A fiu sietve megy barátjával együtt atyja s hugáéhoz, szándékosan hagytak ilyen rövid időt, hogy a válasz kínai ne tartsanak olyan sokáig.

(Folytatjuk.)

POLITIKAI HIREK.

— Az olasz ügyekben nagy a zűrzavar, pedig oly hamar tisztává lehetne a helyzet, ha az illető száznak tetszenék immár hangoztatni az ő „legyen világosság” szavát. A „Constitutionnel”-nek a vele n e z e i ü g y fölötti cikkéből csakugyan ez egy legálabb tisztán kiderül, hogy Franciaország e kérdést nem veszi szem elől, azonban még nem tartja időszzerűnek a maga végső gondolatával föllépni. Valamig pedig Franciaország határozott állást nem vett, mindaddig az olasz ügyek kétes, ingadozó helyzete sem szűnend meg, s Victor Emmanuelt újévkor mondott szavai, hogy Olaszországnak, a még legyőzendő nehezségek megbízása végett, a legszorosabban kell az ő „igaz szövetségeseihez” csatlakoznia, eléggé tanúsítják, hogy Turinban aggályos feszültséggel várják a Szajna partjairól kelő eldöntést.

— A „K. Z.” Turinból következő tudósítást hozza: „Ratazzi a királyhoz lön hiva, ki érzelmeit kifürkészvén, saját szándékát s terveit vele közölte, s közreműködésre szólította őt fel; azonban Ratazzi, mint gyanítják, erre rá nem állott. Most meglehetősen borongós a hangulat, — s oly személyektől, kik nagy részt vesznek az ügyek intézésében, azt hallani, hogy nem minden megy úgy, mint ohajtának. Egy esti mulatságon, — folytatja a levelező — melyre hivatalos valék, az olasz, magyar, lengyel és francia vendégek közt oly beszélgetések folytak, melyekből kitűnt, hogy ezek is kételkedni kezdenek a háború kitörésében. Türr tábornok elégedetlen, s beszéli, hogy gróf Cavour azt mondta volna neki: „Mint vállalkozok én Ön irányában kötelezettséget? hiszen két hó múlva aligha lesznek miniszter!” Ez nem éppen valószínű, de megeshetik; különben a Garibaldi, ki a királylalt tart, idő előtt találma kitörni. — Párisban a háborút elkerülni szeretnék, s amennyiben ezt az olasz egység kára nélkül tenni lehet, Cavour is kész segédkezet nyújtani; mivel pedig ezt most tagadják, gyanakodnak a miniszterelnök ellen, s a gyanuskodók közt első talán maga Victor Emanuel.

— Egy párisi tudósítás azt mondja, hogy Cavour grófnak semmi baja többé; egészsége is helyreállt, ezenkívül az olasz parlamentben 450 szavazat közül 350-re számít, a melyekkel mind az actio, mind a reactio embereit reméli sakkban tarthatni. Ha így áll, ebben nem csekély érdeme van Garibaldinak, a ki nem akarta odaadni magát eszközül a mazzinisták kezébe a turini kabinet ellen.

— Turin s Párisból egyiránt összehangzóan megerősítik azon tudósítást, hogy a Barbier de Tinnan hajóhada, egyetlen fregatig, mely II. Ferencz rendelkezésére fogva ott maradni, a gaetai kikötőből elvitorlázand, mihelyt a fegyvernugvás Piemont és Nápoly közt véglegesen meg lesz kötve — s hogy Franciaország Victor Emmanuelt szabad kényére hagyja, f. hó 19-én hozzálátni az erőd általános megtámadásához, ha netán a fegyverszünet alatti alkudozások addig nem vezetnének az erőd átadására.

— Párisban, jan. 7-én sok mindenféle hír közt az is járt, hogy Thouvenel ur végre vissza fog lépni. Utódaul némelyek Persigny, mások Moriny emlegetik. Ez utóbbinak a kabinetbe lépését úgy tekintik, mint jelét az Oroszországgal való szorosabb szövetségnek, mely annyival ajánlatosb Franciaországra nézve, minthogy a syriai ügy miatt teljes bomlásnak indult volna az Anglia s Franciaország közti barátság. Sőt olasz-ellenes körök arról is beszélnek, hogy egyetértés készülne Francia- Porosz- és Oroszország közt, melynek célja volna, a keleti kérdés elintézése, a német egység megalkotása Ausztria rovására s végre az olasz kérdésnek kettévágása confederatio útján, a nápolyi trón egy francia hgnek adatván. Azonban mind e hírek kevésbé egyeznek meg azon tudósítással, hogy Franciaország éppen most közbenjáróskodik fegyvernugvásért a piemontiak és II. Ferencz közt, mihez képest a fegyvernugvás alatt se az ostrom — se a védelmi munkálatokat nem folytatták. Egyébaránt jan. 7-ig Nápolyban még nem volt megkötte semmi, s a tüzelés mind két részről folyt. Némelyek szerint egy francia biztos fog felügyelni a fegyvernugvás alatt mind a két félre.

A Londonból érkezett pénzügyi tudósítások a jan. 7-diki párisi börzén rendkívüli izgalmat okoztak. Del-Carolina elszakadása az Uniótól, az angol kamatláb fölfebb emelése 1 százalékkal, a consolkot tetemes alászállása, s a francia discontójának jan. 8-ra jelentett fölfebb emelése a párisi pénzemberek bizalmát nagy mértékben megrázták. Ide járult a „Róma és a franciaországi püspökök” című röpirat, mely új zivatartokat mutat a tavaszra, meg egy rakás fizetés-függesztés (7 millióról beszélnek). Mindez páni rettegést idézett elő, s a retent a hadi árfo-lyamra vezette vissza.

— Párisban, jan. 7-én sokat beszéltek Victor

Emmanuelnek egy a császárhoz küldött leveléről, melyben reményét fejezi ki egy oly parlament összealkotása iránt, mely őt egy Ausztria ellen viselendő háborúra nem fogná erőltetni.

— Napoleon császár, mint a „Court. Journal” írja, futárt indított Bécsbe új utasításokkal Moustier marquis részére és egy sajátkezü lévéllal az osztrák császárhoz. Ez utóbbiban egész sorát fedezte volna fel a fondorlatoknak, melyek az osztrák császár ítéletét tétovra vezetik, és felkérte volna ő Felségét, hogy oly politikát kövessen, mely megmentse Európát a háború iszonyaitól.

— A „Bund”-nak írják Párisból, hogy Franciaország megvenni szándékozik a monacoi hercegséget. A herceg csak székvárosát fogna megtartani, de ez jövőben nem piemonti, hanem francia. Ótalm alatt álland. A vételár 150,000 fr. évi járadékban vagy 3 millió fr. tőkepénzben van megállapítva. Az átengedett területrészek lakossága mintegy 6000-re ug.

— A „Daily Newst” Beyrutból tudósítják, hogy a sziriai ügyek megoldása közel kilátásban van. Fuad pasa e tartomány főkormányzója leend. A csupán keresztények által lakott Libanonnak keresztény kormányzója leend, ki Fuad pasa alatt lesz; ellenben a drúzok által vagy vegyesen drúzok és keresztények által lakott rész török kormányzókat nyerend, kiknek mindegyike mellé egy tanács lesz adva, mely egy drúz, egy maronita, egy görög, egy görög-katolikus és egy protestans tagból álland. A hatalmak e tervbe már beegyeztek volna.

— Sz.-Pétervár, dec. 20. Egy atheni levélben írják: Franciaország azon kényszerűségből hogy a jó viszonyt Angliával fenntartsa, a keleti kérdésben más irányt kezd követni. E célból meg is tagadta a francia kormány a görög felfegyverkezési bizottmánynak a kért 50,000 fegyvert, de megengedte hogy azokat megrendelje, tudván hogy azok elkészülésére legalább is két év szükséges. A külügyi hivatal egyik magasabb állású tagja, ki e közleményt tevő, hozzá teszi, hogy Görögország nem eléggé következetes, és nem jól fogja fel hivatását, mely abban áll, hogy a keleti harcot ne kezdje ugyan meg, de előkészítse és szervezze azt. Először diplomatiai uton, csak azután kell fegyverrel működni. Ezen közben, a görög hivatalos lap jelenti, hogy Franciaország megengedett a fegyverek átengedésére nézve, és azokat januárban, egy Angolországban készült csavargózós fogja Brestből Athenbe szállítani.

Egy más korfui levél jelenti: Az angol kormány célszerűnek találja most vizsályt gerjeszteni a nemzetségek közt. Miután a mostani görög dynastiának nem legjobb barátja, tehát a helleneket a jonaiaktól, és a török alattvalóktól előgörgöktől elidegeníteni akarja, hogy azoknál Victoria királynő második fia számára királyságot alapítson, és a törökországi, küszöbön álló nagy változás alkalmával, a görög tartományokat a Balkán félszigettel együtt a jonai királysághoz csatolja. (?) Az igaz hellenre nézve nem igen örvendetes tett ez, mely által Angolország Franciaországgal Nizza és Savoyában követett eljárását akarja utánmozni.

— Konstantinápoly, dec. 22. A „Tr. Ztg.” egyik levelezésében az állítatik, hogy a Kelet a legközelebbi jövőben egy világdrama arenája leend, melyen valószínűleg nemzetek és dynastiák sorsa fog véglegesen eldöntetni. Már e perczben is méltó, hogy nemcsak a diplomaták és politikusok, hanem a történelem minden gondolkodó barátja a Kelet felé forduljon figyelmével. Ha valaki láthatatlanul jelen lehetne — mond a „Tr. Ztg.” levelezője — az itteni francia követtség kabinetjeiben és azon házban, melyben „Olaszország királyának követe” ültette fel székhelyét, az csodagolgokról fogna meggyőződni. Bármennyire feltűnően hangzik, mégis kezeskedik érte levelező, hogy a felett tartattak tanácskozások: vajjon nem lenne-e tanácsos Napoleon hget idehíni, mint-hogy jövő tavasszal ő reá nagy szerep vár a szomszédságban. Ezenközben azonban Franciaország és Olaszország képviselői működnek — az tény, hogy Durando tbk, csak mint Olaszország követe kíván szóba ereszkedni, s Lavalette ur megparancsolta egész személyzetének, hogy őt mindenkor így cimezzék; azon vannak, hogy mikép lehetne legkönyebben port szórni Törökország szemébe, most ugylátszik, nem akarják a „patrontás-rakomány”-nal abban hagyni a kereskedelmi speculatiót. A sokszorosan emlegetett 5 hajó, ugyanis mindenféle fegyverekkel, töltenyekkel, s szerelvényekkel volt rakodva, s az itteni hatóságoknak csak közönséges szállítmányt jelentettek be. Durando pedig kereken megtagadta az engedélyt megmozgatásukra. Azon megjegyzésére a török kormány, hogy értesítve van, miszerint ama hajók ágyukat, fegyvereket sat. szállítanak, mi a párisi szerződés ellenkezik, Victor Emanuel király követe nevetve kérdezte, vajjon a töltenytáskák is az ágyukhoz tartoznak-e, mert ő úgy tudja, hogy az egyik hajó ilyen

szerelvényekkel van rakodva, még pedig egy oláh ház számára. Hanem az alkudozások alatt tovább keltek a kérdéses hajók, mint a kormány hivatalosan értesült, 28 vontesövű ágyuval, több ezer puskával, karddal stb. Hogy a Kapunál amiatt a cs. internunciatura panaszt emelt volna, azt levelező tagadja, ellenben arról értesít hogy a Cammerlohen elnökölte alatt azon esetet megvizsgálni Szulinába költözött bizottmány még nem tért vissza, s hogy valószínűleg több bonyodalom fog kifejlődni, mint előre lehetett várni.

— A török kormány végre rájött az egész Európa által sejtett nyilvános titokra: hogy a dunai tartományokban készülő mozgalmak nem csak Magyarországra irányozvák, nemcsak Lengyelországra lehetnek vonatkozással, hanem, a hajdan fényes porta létét is fenyegethetik. Klapkát, ki a magyar forradalmi bizottmány vezetése végett Konstantinápolyból (hol szintén szervezkedett egy forradalmi comité) Bukarestbe szándékozott: odautazásában a török kormány erőlyesen meggátolta s a „National Ztg.” bécsi levelezője szerint az oláh-bolgár határon 20,000 főnyi török sereg őszpontosul. — Azt is mondja a szabadelvű porosz lap levelezője hogy az erdélyi románok közt nyomtatott kiáltványok kerengenek, melyekben felszólítás foglaltatik nyílt fölkelésre; nekünk azonban több rendbeli alapos okunk van e hír kétségsbe vonására. — Figyelemmel kíséri továbbá most már a szultán kormánya Szerbiának Montenegróvali összeköttetéseit, melyek újabb időben nagyon gyanus alakot kezdenek ölteni.

Ujabbak. — A „P. Lloyd” f. hó 11-diki esti lapjában olvassuk: „Éppen most értesülünk, hogy az országgyűlés összehívása iránti legf. határozat ma reggel a helytartósághoz leérkezett; közzététele holnapra várható. — Biztos kútfőből azon tudósítást vettük, hogy a három erdélyi megye: Krasszna, Közép-Szolnok és Zaránd visszakeblezése helyben hagyatott.”

— Turin, január 9-kén. Az itteni hivatalos lap jelenti, hogy Farini államminiszterre nevezetett. A nápolyi tartományok főhelytartójává nevezetett Carignan herceg. Nigra által kísérve, már Nápolyba elment. A mai „Opinione” egyik vezércikkében Congressus” czim alatt ezt mondja: A nagy-hatalmasságok egymáshoz viszonyaikban el nem fedhető bizalmatlanság nyilvánul, mert Európában az olasz kérdésen kívül még másokat is kell megoldania. Az olasz ügy a diplomacia számára békés megoldás végett még nem érett meg. O aszország nem ismer el más jogszerű kormányt mint a nép által elfogadottat s védelmezett. Orosz- és Poroszország a jogszerűség mellett szavaznak, Franciaország pedig a szövetségre látszik hajlandónak. Ausztria Olaszország ellensége; csak Angolország nyilatkozik Olaszország mellett. Ily körülmények között a congressus eredménytelen lenne. Ki merné Ausztriát felhívni vagy kényszeríteni akarni Velence átengedésére; ki merné a római kérdést megoldani? Olaszország nem kívánja az új rend elismerését, hanem csak a be nem avatkozás fenntartását, hogy függetlenségi munkáját maga hajtsa végre. Olaszország nem akar háborút háborúért, nem utasít vissza semmi békés megoldási kísérleteket, de reményét sem helyeztetheti abba, s azért örvend Olaszország, midőn a congressust a hatalmak véleménykülönbsége miatt meghiusultnak látja. Ha Olaszország függetlenségét s egységét kivivandja, akkor reméli, hogy a tény elismertetni fog.

— Nápoly, jan. 7. Parancsolat adatott ki a lázongás ellen a legszigorúabban lépni fel. Az Abruzzokba — hol a parasztok II. Ferenczért küzdenek — erősítések küldettek.

— Cavour és Garibaldi közt közeledés — Victor Emanuel és Napoleon közt pedig egyetértés jött létre. A „Constitutionnel” már arról is értesít, hogy a Gaeta alól elvonuló francia hajóhad az adriai vizekre megy czirkálni.

— London, jan. 11. A mai „Times” szerint Franciaország azt kívánja, hogy II. Ferencz Gaetát elhagyja. Más hírek akként hangzanak, miszerint Franciaország háromhavi fegyvernugvást szabott ki Piemontnak, melynek letelte után congressus fog tartatni.

— Konstantinápoly, jan. 5. A belga követ a brabanti hercegtől ajándékot nyújtott át a szultánnak. Három a Sulinánál őrizet alatt tartott szárd hajó érkezett ide egy török gőzöstől kísértetve, s innét Genua felé visszaindított.

— A Reuterféle irodának jelenti Stambulból f. hó 2-ról, hogy Peraba a Dunafejedelemségeken keresztül számosan érkeztek, kik Garibaldi lobogója alá akartak seregelni. Mieroslowski és Türr vártnak.

— Páris, jan. 11. A mai „Moniteur” megerősíti azon hirt, hogy a Gaetával folyt fegyvernugvási tárgyalás sikertelen maradt; Szardínia azonban hajlandónak nyilatkozott az ellenségeskedéseket jan. 19-

BECSI BÖRZE január 11-kén.

ig megszüntetni. Tinan tengernagy erről értesíté II. Ferenc királyt, egyszersmind felhívá őt az ellenségekedések megszüntetésére. A francia hajóhad erre azonnal elvitorlázza, egyetlen hajó kivételével, mely a fegyvernagyvadás leteltéig Gaeta előtt maradna.

— Páris. A pénteki „Moniteur“ írja, hogy a fegyvernagyvadás alkudozás Gaeta előtt nem vezetett eredményre; mindazáltal Szárdia késznek nyilatkozott az ellenségekedést jan. 19-éig megszüntetni. Tinan tengernagy értekezett Ferenc királylyal, szintén felhívá őt az ellenségekedés megszüntetésére. A francia hajóhad aztán azonnal elmegy, egy hajón kívül, mely a fegyvernagyvadás ideje leteltéig ott maradna.

— Bécs, jan. 12. A mai hiv. „Wiener Ztg“ jelent gr. Cziráky Jánosnak f. hó 9-kén kelt császári elhatározás által az országbírói méltóság alóli felmentését; egyszersmind egy császári leiratot tesz közzé, mely gr. Apponyi Györgyöt nevezi ki Magyarhon országbírájává.

— Páris, jan. 12. A mai „Moniteur“ jelenti: a külügyminiszteriumi változásról keringő hír költött; a császár sohasem gondolt olyasmire, hogy magát Thouvenelnek tiszta és hű működésétől megfosztassa.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Állam-adósság.	penzben	áruban		penzben	áruban
5%-os nemzeti kölcsön	100 frt.	74.40	74.50	Ausztr. államvaspálya	280.— 280.50
5%-os metalliques	100 frt.	62.50	62.75	Nyugati vasut	183.50 184.—
Földterhermentesítések.				Pardubitzai vasut	106.— 106.50
5%-os magyarországi	100 frt.	65.—	65.75	Tiszei vasut	147.— 147.—
5%-os bánági, horvát és szláv	100 frt.	62.25	62.75	Déli vaspálya 60% (ex div.)	182.— 183.—
5%-os erdélyi	100 frt.	61.25	61.75	Károly Lajos vaspálya (ex div.)	153.— 153.50
Sorsjegyek.				Graz-Köflachi	106.— 109.—
Trieszti db.	100 ft pp.	114.—	115.—	N.-Szombati 1-ső kibocsátás	20.— 22.—
Dunagőzhajóz. társ. darabja	100 ft pp.	94.50	95.—	N.-Szombati 2-ik kibocsátás	60.— 64.—
Budai városközség db	40 ft a.é.	36.—	36.50	Váltók (devisek)	
Esztorházy	40 ft pp.	87.—	88.—	Három hónapra.	
Salm	40 ft pp.	38.50	38.75	Amsterdam 100 boll. ft (86 ft 52 kr a.é.) 3% ₀	— 128.40 128.60
Pálffy	40 ft pp.	36.25	36.75	Augsburg 100 d. német ft (85 ft 90 ¹ / ₂ kr) 3 ¹ / ₂ %	— 128.40 128.60
Clary	40 ft pp.	34.—	34.50	Berlin 100 tallér (150 ft ausztr. érték) 4%	— 128.60 128.80
St. Genois	40 ft pp.	37.—	37.50	M. Frankfurt 100 d. német ft (85 ft 90 ¹ / ₂ kr) 3%	— 128.60 128.80
Windischgrätz	20 ft pp.	20.—	20.50	Hamburg 100 márk-bankó ft (75 ft 85 kr) 2 ¹ / ₂ %	— 113.40 114.—
Waldstein	20 ft pp.	26.—	26.50	London 10 font sterling. (100 ft 23 ¹ / ₄ kr) 4 ¹ / ₂ %	— 149.80 150.—
Keglevich	10 ft pp.	14.75	15.—	Páris 100 frank (40 ft 50 kr ausztr. ért.) 3 ¹ / ₂ %	— 59.65 59.75
Részvények.				Pénzmekek.	
Nemzeti bank ex div.)		749.—	751.—	Korona	20.60 —
Hitelintézet 200 frt		154.90	155.40	Császári arany	7.10 —
Alsó-ausztriai esc. bank 500 frt		562.—	564.—	Reccs arany	7.09 —
Duna-gőzhajózási társulat 500 ft pp.		382.—	384.—	Napoleonsd'or	12.05 —
Trieszti Lloyd 2-ik kibocsátása 500 ft pp.		130.—	145.—	Orosz imperiale	12.30 —
Budapesti lánczíd 500 ft pp.		393.—	398.—	Ezüst	50.— —
Ejszaki vasut		1904.30	1905.—	A nemzeti kölcsön papir szelvényei	40.— —

HIRDETÉSEK.

HIVATALOS.

(11)
2301. sz.

Hirdetmény.

(3—3)

A magas cs. k. Helytartóság 1860 december 26-án 23824/1473. szám alatt kelt rendeletere szerint folyó 1861-ik év február 5-kén a szamosújvári cs. kir. országos fegyintézet hivatali irodájában, az ugyanezen fegyintézetnél szükségesítettő bír-ananyagok szállítása iránt egy írásos ajánlati tárgyalás fog tartatni, és pedig:

1000 pár egész cipőre (bakkancs), párja állván 1 pár borjubőr fő- és sarkbőrből, 1 pár fontostalpból, 3 pár sarokfoltból, 1 pár talpbélés, ráma, sarokbélés és fűzőszíjból.

1000 pár talpaláshoz való fontostalpra.

A 36 kros bélyeggel ellátott írásos ajánlatok a fenn nevezett napon déli 12 óráig az igazgatósághoz beadandók. Minden írásos ajánlat az ajánlónak vezeté- és keresztnévét, lakhelyét és polgári állását tartalmazza, továbbá az illető ajánlat határozottan és pedig betűkkel és szám-betűkkel tételesen ki, a hol határozottan megjegyeztetik, hogy egy netalan előforduló különbség-nél a betűkkel írt ár fog érvényesnek tekintetni. Végre az írásos ajánlatban határozottan megjegyzendő, hogy az ajánló a szállítási feltételeket tökéletesen ismeri és azoknak magát minden kikötés nélkül alája veti.

Minden írásos ajánlathoz hozzá csatolandó egy 380 o. é. frtból álló 10 százalékos bánt-pénz, készpénzben vagy állampapírosokban, ez utóbbiak a napi árfolyam szerint számítva, vagy pedig valamely cs. k. pénztárban bántpénzzel letett öszvegről szóló nyugtákból.

E közben az ajánlati feltételek a szamosújvári cs. k. fegyintézet irodájában a szokott hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A cs. kir. országos fegyintézet igazgatósága.
Szamosújvár, január 3-án, 1861.

Brühl, igazgató.

(12)
Sz. 1755. 1860

Hirdetmény.

(3—3)

Mező-Örke községe beadványa folytán a járási hivatalnak mint törvényszéknek jelen év december 29-én 1755 polgári számok alatt kelt határozatával egy a fennebb megnevezett község nevére a mező-záhi cs. kir. adóhivatal mint kölcsön-pénztár az 1854-dik évi nemzeti kölcsönre aláírt 2260 pengő frtból, mely öszvegre 2032 pft ki is fizettetett, s mely utóbbi öszvegre 1360 pftig állam-kötelezvények is adtak ki — 1854-ik év auguszt. hava 21-én 858 számok alatt kiállított, de állítólag elveszett kölcsön-ívnek érvénytelenítése megengedtetett, mi azon hozzáadással juttatik köztudomásul, hogy e kölcsön-ív, arra az esetre, ha e hivatalnál egy év a lett első nem mutattnak — érvénytelennek fogna kinyilatkoztatni.

A mező-záhi cs. kir. Járásbírástól, M.-Ludason, december 29-én, 1860.

A cs. kir. járási főnök.

NEM HIVATALOS.

(17)

(1—3)

Egy, az olvasásban és számadásban gyakorolt fiu alólírtál az üveges iparbani kiképzetésre nézve a fenálló rendszabályok mellett köteleztetések mellett, inas képpen fölvetetik.

Kolozsvártt, január 13-án 1861.
Péter József, üveges.
(Raktára van b. középútcza minoriták háza)

(18)

(1—2)

Haszonbérbe adandó legelő.

A kolozsi határon az Ördög nyoma nevű dűlben 3—400 hold legelő haszonbérbe kiadó. A ki-nek kedve lenne hozzá. értekezhetni iránta Kolozson ügyvéd Veres Sándorral.

(14)

(3—3)

Egy jelenleg Abrudbányán tartozkodó iskoláit az alkotmányos magyar idöben Magyar-honban végzett fiatal egyén, ki a magyar, deák és német nyelvekben egyaránt jártas, az elősorolt nyelveken ír és beszél, azonkívül a táj- és arczfestészet művészetében és az arcz-fényké-pásművészetben is gyakorlott, ajánlja magát bármely osztályú tiszteséges családhoz nevelőül.

Bővebb értesítést vehetni akár magán levél akár személyes értekezés után ifj. Zatlér (Nyerges) Mihálynál, Kolozsvártt, belmagyarutca 425 sz., első emelet 1-ső ajtó.

(16)

(2—3)

A nagy-onyedi ref. Collegium közhírét tö-teti, hogy a reája néhai Jablonczai P. Elekr urról vég hagyomány szerint szállott maros-szentimrei jószág, — mely 200 hold körüli majorság, és igen jó minőségű szántó, kaszáló helyekből, bel-ső udvari lakház és több apró bérházak alatti telkekből, egy belső és külső korcsomák-ból áll, — folyó 1861-dik év február hó 14-dik napján délelőtti 9 órákor Nagy-Enyed városában a ref. Collegium udvarbírói szállásán, ez évi ápril 1-jén kezdődő 6 azaz hat egymás utáni évek-re nyilvános árverés útján a töbet ígérőknek haszonbérbe fog adatni.

A kiáltási ár 500 o. é. forint, hozzá szől-hatási bántpénz 50 frt o. é., mely mellett írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak az árverelés megke-zéséig.

A kiadási feltételek, valamint a jószág kö-rülményeiről értesülhetni iskolai gondnok Foszto Ferencznél, és az ár vereléskor ott helyben.

(10)

Uj biztosító társulat.

(3—9)

Van szerencsénk a t. cz. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a „PHÖNIX“ czi-mű biztosító társulat 3,000,000 frt a lap-tö-kével birodalom-szer-te megalakulván s működés-et elismert kedvező sikerrel a két magyar házra is kiterjesztvén. ennek előlirt főügynöksége a működése területébe eső Besztercze és Kővár vidékén, Belső Szolnok, Doboka, Kolozs, Thorda és Küküllő megyékben, Aranyos, Maros, Udvarhely, Csik és Gyergyó székekben biztosításokat elfogad:

a) lak és gazdasági épületekre, gyárakra, serfűzők- és szeszegetőkre, ezek gépeire, fel-szerelvényeire és készleteire, továbbá szalmás terményekre, takarmány-neműekre épületekben vagy szabad ég alatt, marhákra, gazdasági eszközökre, árakra, butoratra, kézműszerekre s egyéb ingóságokra, tűz, villám vagy tüzeset alkalmával lerombolás által okozandó károk ellen, — és

b) szárazon vagy vizen szállítandó árakra minden esetleges kár ellen.

A biztosítási feltételek a biztosító közönségre nézve összehasonlítólágt legtöbb előnyt nyújtanak.

A díjak általában, de különösen szilárdabb biztosításoknál a legjutányosabban szá-míttatnak fel.

A károk pediglen lehető leggyorsabban vizsgáltatnak meg és a teljes kártérítés a szabályozás után tüstént és annál gyorsabban eszközöltetik, minthogy a „Phönix“ folyó hó 12-én az első magyar általános biztosító — és ezen kívül szilárd alappal mű-ködő még más hat biztosító társasággal is kölcsönös viszbiztosítási szerződésre lépett.

E lényeges kedvezmények, melyek pontos megtartását szigorú kötelemünk-ké nyilvánítjuk, feljogosítanak minket arra, hogy a t. cz. közönség részéről minél nagyobb részvétre és elismerésre számolhatunk, melyeket viszont pontos szolgálat és a biztosítási téren ohajtandó minden-nemű felvilágosítás önzéstelen kiszolgáltatása által töreked-nünk kiérdemelni.

Maros-Vásárhely, december 16-án, 1860.

A „Phönix“ főügynökei:

Moldován és Czerbesz.

Iroda: Széchenyi-tér, 1081. sz.

(1415)

15/1

(10—12)

Kolozsvártt KOZÁK EDE fűszerkereskedésében mindig friss minőségben kapható:

Az általános kedvelt s orvosilag sikerrel elismert

STEIER FÜNED V
mell betegeknek.

Használati utasítással együtt, egy üveg ára 37 kr., két üveg bepakolása 20 kr.

Krombholz orvostudor

GYOMOR-LIKÖRE.

Ez oly szerencsésen összelegyített vegyület gyógyerejű növényekből készül és különösen az emésztő szervekre igen jó hatású, ajánlható pedig üdvös kísérőnek vadászaton, hegységi kirán-dulásokon és uton, és mint gyomormelegítő igen jótékonyan foly bé az egészségre.
Egy üveg ára 52 kr., két üveg bepakolása 20 kr.

ENGELHOFER G. J.

gyógyerejű havasi növényekből készült izom- és ideg-essentiája.

Külső használatra csúzos arcz- és izfájdalmak, fejfájás, szedülés, fülzugás, kereszt-lcsont-fájdalmak, tagok gyengesége, főleg nagy megerőltetés és nagy menetek után, általános testgyengeség, oldal-nyílalás, aranyer bántás talmak ellen, és különösen alkatrészek gyengülése ellen.

Az izom- és ideg-essentiája, egy üveggel 1 ujírtért,
használati utasítással együtt, valódián egyedül kapható:

Kolozsvártt Kozák Ede fűszer-kereskedésében.